

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO
Norge

Saksbehandler: Anne Helene Hunstad Fodnes
Telefon direkte: +47 97087152
Vår dato: 18.10.2021
Vår referanse: 21/08875-4

Deres dato
Deres referanse: 21/1764-2

Høring NOU 2021:9 - Den norske modellen og fremtidens arbeidsliv

Luftfartstilsynet viser til Arbeids- og sosialdepartementets høring av NOU 2021:9 – Den norske modellen og fremtidens arbeidsliv.

NOU 2021:9 er en grundig og omfattende utredning som tar for seg problemstillinger som oppleves aktuelle og sentrale for sivil luftfart, særlig sett hen til utviklingen og ulike forretningsmodeller.

Utvalget har i sin utredning blant annet vurdert om rammeverket for tilknytningsformer og for arbeidsgiveransvar er tilstrekkelig tydelig, hensiktsmessig og tilpasningsdyktig både for dagens og fremtidens arbeidsliv.

Den økte globaliseringen og konkurransesituasjonen innen sivil luftfart har stor betydning for etablering og hvordan virksomheter organiserer seg. Koronapandemien har i tillegg påvirket bransjen i stor grad, der behov for omstilling har direkte betydning for både arbeidsgiveransvar og arbeidstakers faktiske arbeidsmiljø. Samordningsspørsmål som følge av ulike organisasjonsstrukturer og konsernforhold, og risiko for omgåelse av ansvar er noe Luftfartstilsynet har et fokus på.

Koronapandemien har også skapt ny interesse for det norske innenriksmarkedet hos ikke-norske flyselskap med EU-/EØS-lisens. Dette reiser til dels komplekse spørsmål om anvendelsen av norske regler knyttet til arbeidsforhold for utlendinger som arbeider i Norge. Utredningen om Lønns- og arbeidsvilkår i luftfarten av 10. september 2021, gir for øvrig en utførlig fremstilling av de gjeldende materielle rettsreglene som gjelder for lønns- og arbeidsforhold særlig typiske for luftfarten.

Vi mener det er viktig å etablere hensiktsmessige og konkrete tiltak for å sikre etterlevelse og en bevisstgjøring av ansvarsforhold, særlig i lys av nye former for virksomhetsorganisering.

Luftfartstilsynet støtter de foreslåtte endringer i arbeidsmiljøloven. Vi støtter en konkretisering i arbeidsmiljøloven § 1-8 av de sentrale momentene for å avgjøre om det foreligger et arbeidsforhold. Presumpsjonsregelen som foreslås ved avgrensning mot oppdragsforhold synes å være fornuftig for avklaring av tvilstilfeller, og for at de tilfeller som ligger i gråsonen blir færrest mulig.

Luftfartstilsynet er positiv til forslagene som tydeliggjør et ansvar overfor innleide arbeidstakere og selvstendige oppdragstakere.

Luftfartstilsynet / Civil Aviation Authority

T: +47 75 58 50 00
F: +47 75 58 50 05
E: postmottak@caa.no

Postadresse:
Postboks 243
8001 BODØ

Besøksadresse:
Sjøgata 45-47
8006 BODØ

Fakturaadresse:
fakturamottak@caa.no

Fakturamottak DFØ
Postboks 4746
7468 TRONDHEIM

Vår dato
18.10.2021

Vår referanse
21/08875-4

Det foreslås blant annet at verneombud skal representere innleide arbeidstakere og selvstendige oppdragstakere i verne- og arbeidsmiljøspørsmål. Dette innebærer at personell med en viss tilknytning til virksomheten i større grad liketilles med arbeidsgivers egne arbeidstakere når det gjelder den løpende deltakelsen i spørsmål om arbeidsmiljø i virksomheten. Noe som i større grad vil kunne sikre at det ivaretas et fullt forsvarlig arbeidsmiljø også for disse.

Luftfartstilsynet mener også det er hensiktsmessig å senke terskelen for krav til etablering av AMU og at det settes et krav for utnevning av verneombud uavhengig av størrelse på virksomhet.

Forslaget i ny § 14-14 a om en drøftingsplikt omkring ansettelse, vil legge til rette for og bidra til bedre dialog omkring bruk av personell med alternativ tilknytning. Forslaget til ny bestemmelse om informasjon og drøfting i konsern i ny § 8-4, herunder etablering av rammer for samarbeid, informasjon og drøfting mellom konsernet og arbeidstakerne i konsernet, vil skape en ny arena for dialog i sammensatte virksomhetsstrukturer.

Utvalget foreslår også å etablere en definisjon av innleie som skissert i ny § 14-11 a. Denne bygger på gjeldende rett og har særlig som hensikt å tydeliggjøre grensen mot entreprise. En slik definisjon vil dermed være en del av grunnlaget for de vurderinger som Luftfartstilsynet må gjøre for å følge opp vårt tilsynsansvar med innleie- og likebehandlingsreglene.

Den foreslåtte utvidelsen av Arbeidstilsynets formelle kompetanse for håndheving vil gjelde tilsvarende for Luftfartstilsynet. Dette som følge av vårt tilsynsansvar for arbeidsmiljølovens bestemmelser når det gjelder flygende besetningsmedlemmer.

Ta gjerne kontakt om det er spørsmål til det ovennevnte.

Med vennlig hilsen

Nina B. Vindvik
juridisk direktør
Direktoratsavdelingen

Anne Helene Hunstad Fodnes
Juridisk seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur.